

Lausunto metropolialueen esiselvityksestä

63/00.04.01/2013

KH § 178

Kunnanhallitus 13.5.2013

Valmistelija: kunnanjohtaja Mikael Grannas

Hallitus on linjannut kuntauudistuksen jatkovalmistelua metropolialueen osalta siten, että alueella tarvitaan sekä kuntarakenteen muutoksia että metropolihallintoa. Hallitus päätti selvittää erilaiset vaihtoehdot metropoliratkaisuksi alueen yhteisen suunnittelun ja ohjauksen tueksi erityisesti maankäytön, asumisen ja liikenteen kysymyksissä sekä kilpailukyvyä vahvistamiseksi että segregaaation ehkäisemiseksi. Työ käynnistettiin esiselvityksellä, jonka määräaika päättyi 28.2.2013.

Esiselvityksen tavoitteena oli kartoittaa osana kuntauudistusta ja yhteistyössä alueen kuntien kanssa alueen kuntajakoselvitysalueet sekä vaihtoehtoiset mallit metropolihallinnoksi ja tämän osalta yhteisesti hoidettavat tehtävät, vaihtoehdot päätöksenteon organisoimiseksi sekä tehtävien rahoitusvaihtoehdot.

Selvityshenkilöt ehdottivat kolmea seuraavaa vaihtoehtoista mallia, joista kaksi ensimmäistä ovat päävaihtoehtoja:

1. Suurkunnat ja sopimusyhteistyö
2. Vahvat peruskunnat ja vaaleilla valittu metropolihallinto
3. Vahva vaaleilla valittu metropolihallinto ja vaihtoehtoiset kuntarakenteet.

Selvityshenkilöt suosittelevat toteutettavaksi mallia "Vahvat peruskunnat ja vaaleilla valittu metropolihallinto".

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa metropoliesiselvityksen loppuraportista 22.5.2013 klo 16.00 mennessä, liite 1.

Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten, Sipoon ja Tuusulan kunnat ovat ministeriön kanssa käydyn neuvottelun jälkeen valmistelleet yhteistä lausuntoa, jonka mukaan edellä mainitut kunnat muodostaisivat yhteisen selvitysalueen.

Tämän lisäksi Sipoon kunta haluaa muodostaa Itä-Uudenmaan kuntien kuntajakoselvitysalueen. Sipoon kunnanhallitus on päättänyt lähettää oheisen pyynnön kunnille, liite 2. Lisäksi Pornaisten kunnan edustajien kanssa on keskusteltu mahdollisuudesta osallistua selvitysalueeseen.

Seuraavat kunnat ovat 7.5. mennessä ilmaisseet valmiutensa osallistua Itä-Uudenmaan selvitysalueeseen: Porvoo, Lapinjärvi, Loviisa (kaupunginhallituksen ehdotus), Askola ja Myrskylä (kunnanhallituksen ehdotus). Pukkilan kunnanhallitus esittää valtuustolle, ettei Pukkila osallistu selvitykseen. Pornaisten kunnanhallitus käsittelee asian 13.5. ja valtuusto 20.5.

Kunn.joht:n ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto päättää antaa seuraavan lausunnon valtiovarainministeriölle:

Keski-Uudenmaan kunnat

Kuntien yhteisenä lausuntona esitämme, että kuntarakennelaki-luonnoksen mukaiseksi selvitysalueeksi nimetään Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten, Sipoon ja Tuusulan muodostama kokonaisuus ja että ao. kunnat voivat käynnistää kuntarakennelakiluonnoksen mukaisen selvityksen välittömästi siten, että se on valmis päätöksineen 1.7.2014 mennessä. Selvitysalueella selvitys tapahtuu vapaaehtoiselta pohjalta kuntien itse järjestämällä tavalla.

Perusteluina esitämme seuraavaa:

Metropolialueen esiselvityksen selvityshenkilöiden esittämiä vaihtoehtoja ei voida sellaisenaan hyväksyä. Metropolialueen esiselvityksessä esitetyt ehdotukset kuntajakoselvitysalueiksi eivät muodosta taloudellisesti, maankäytön, asumisen ja liikenteen järjestämisen kannalta taikka alue- ja väestörakenteeltaan toimivia kuntia eivätkä sovellu jo tällä hetkellä metropolialueen vahvojen peruskuntien osalta kuntarakenneuudistuksen ratkaisuksi. Selvitysalueen yhdistyessä yhdeksi uudeksi kunnaksi alueen hallinto voidaan järjestää suurten kuntien ja valtion sopimuksin, joissa sitovasti sovitaan maankäytön, asumisen ja liikenteen toteutuksesta Helsingin seudulla.

Itä-Uudenmaan kunnat

Lisäksi ehdotamme, että Sipoon kunta yhdessä Itä-Uudenmaan kuntien kanssa muodostaisi yhteisen selvitysalueen, jonka yhteydessä selvitetään myös sosiaali- ja terveydenhuollon kysymyksiä.

Perusteluina esitämme seuraavaa:

Selvityksen tuloksena syntyisi vahva noin 100 000 asukkaan kaksikielinen kunta, joka ottaisi laajan vastuun metropolialueen itäisen osan kehittämisestä. Uusi kunta pystyisi vastaamaan kaikista väestön peruspalveluista ja alueen kehittämisestä myös tulevana vuosikymmeninä.

Alue muodostaisi loogisen pohjan muille julkisille ja yksityisille palveluille, esimerkiksi terveydenhuollolle, pelastuslaitokselle ja ammatilliselle koulutukselle. Sipoon kunta muodostaa tällä hetkellä noin 25 % Porvoon sairaanhoitoalueen väestöpohjasta ja Sipoon kunnan kasvustrategian mukaan tämä luku tulee jatkossa nousemaan. Alueella on myös vahvaa teollisuutta.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

Liitteet 1 - 2/178. §

KV § 60

Valtuusto 20.5.2013

Todettiin, että seuraavat kunnat ovat tähän mennessä päättäneet osallistua Itä-Uudenmaan kuntaselvitysalueeseen: Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä ja Porvoo. Pornaisten kunnan valtuusto käsittelee asian 20.5.2013. Pukkilan kunta on päättänyt olla osallistumatta selvitykseen.

Päätös

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti kunnanhallituksen ehdotuksen.

Liitteet 1 - 2/60. §

Pöytäkirja nähtävänä 28.5.2013

Otteen oikeaksi todistaa

Sipoossa 22.5.2013

Peter Stenvall
Pöytäkirjanpitäjä

KANNANOTTOPYYNTÖ KUNTAJAKOSELVITYKSESTÄ

Sipoon kunnan tulee antaa lausuntonsa metropoliesiselvityksestä 22.5.2013 mennessä ja ottaa kantaa kuntajakoselvitysalueisiinsa. Sipoon kunta suunnittelee kuntajakoselvityksen tekemistä ainakin Keski-Uudenmaan kuntien kanssa ja toivoo, että olisi mahdollista tehdä vastaava selvitys myös Itä-Uudenmaan kuntien kanssa.

Aikataulullisesti tämä asettaa haasteita, koska muiden Itä-Uudenmaan kuntien tullee lausua kuntaselvityskumppaneistaan kuntarakennelakiehdotuksen mukaan vasta 30.11.2013 mennessä. Jos Sipoo lausunnossaan metropoliesiselvityksestä ei uskottavasti pysty ehdottamaan kuntarakenneselvitystä Itä-Uudenmaan kuntien kanssa, Sipoon kunnan saattaa olla vaikeata käynnistää selvityksiä Itä-Uudenmaan suuntaan vasta myöhemmin syksyllä. Jotta itäuusmaalainen selvitys pystyttäisiin tekemään, alueen kuntien pitäisi näin ollen yhdessä ilmaista tahtonsa selvityksen tekemisestä alkuperäistä aikataulua aikaisemmassa vaiheessa.

Koska SoTe selvityksestä ei ole tullut lausuntopyyntöä, Sipoon kunnalta pyydetään lausuntoa ainoastaan kuntarakennekumppaneiden valinnasta. Itä-Uudenmaan kuntien kanssa tehtävä selvitys sisältäisi kuitenkin selvityksen myös SoTe alueesta. Sipoon kunta vastaa tällä hetkellä noin 25 % Porvoon sairaanhoitoalueen väestöpohjasta ja Sipoon kasvustrategian toteutuessa uskomme tämän suhteen tulevaisuudessa kasvavan.

Kannanottopyyntö

Sipoon kunta pyytää kuntanne kannanottoa 7.5.2013 mennessä siitä, hyväksyykö kuntanne kuntarakenneselvityksen tekemisen Itä-Uudenmaan alueella yhtenä selvitysvaihtoehtona. Selvitys käynnistettäisiin syksyn aikana ja valmistuisi uuden kuntarakennelain määrittelemässä aikataulussa. Ja selvitys sisältäisi siis myös SoTe alue selvityksen.

Kannanotto pyydetään lähettämään sähköpostilla mikael.grannas@sipoo.fi tai postitse Sipoon kunta, kunnanjohtaja Mikael Grannas, Iso Kylätie 18, 04130 SIPOO.

Sipoossa 10.4.2013

Sipoon kunnanhallitus

Mikael Grannas
kunnanjohtaja